

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 3<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

**α.** στη δημιουργία του κράτους της Ηπείρου, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους το 1204, από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα, (μονάδες 13)

**β.** στην επέκταση του κράτους αυτού από τον Θεόδωρο Κομνηνό Δούκα. (μονάδες 12)

**Μονάδες 25**

### ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα φυσικά γεωγραφικά όρια της Ηπείρου ευνοούν τη δημιουργία πνεύματος και αισθήματος ανεξαρτησίας. Τον 13ο αι. οι πολιτικές περιστάσεις έδωσαν συγκεκριμένη μορφή στο αίσθημα αυτό. [...] Ο Μιχαήλ Δούκας κληρονόμησε τη Βυζαντινή διοίκηση που είχε κέντρο την Άρτα, πρωτεύουσα του θέματος Νικοπόλεως. Η εξουσία του περιλάμβανε τις επαρχίες Αιτωλίας και Ακαρνανίας Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων. [...] Ο Μιχαήλ Δούκας, τόσο με τη διπλωματία όσο και με τον πόλεμο, πέτυχε όχι μόνο να διασφαλίσει ότι απέκτησε, αλλά και να επεκτείνει την κυριαρχία του. [...] Μέσα σε λίγα χρόνια ο στρατός του εισέβαλε στην Θεσσαλία και ανακατέλαβε τη Λάρισα και άλλες θέσεις. [...] Όταν πέθανε, περί το 1215, ήταν ο πραγματικός κυρίαρχος όλης της περιοχής από το Δυρράχιο ως τη Ναύπακτο. Είχε ακόμη υπό τον έλεγχό του ένα μεγάλο τμήμα της Θεσσαλίας και η Άρτα παρέμενε η πρωτεύουσά του. [...]

Τον Μιχαήλ διαδέχτηκε ο ετεροθαλής αδερφός του Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας Ο Θεόδωρος δεν αρκέστηκε να είναι μόνο ο ηγεμών μιας Βυζαντινής επαρχίας στη Βόρεια Ελλάδα. [...] Το 1217, με μία σειρά λαμπρών στρατιωτικών επιχειρήσεων, ο Θεόδωρος εξεδίωξε τους εναπομείναντες λατίνους από τη Θεσσαλία και αντεπιτέθηκε στους Βουλγάρους που είχαν καταλάβει τη Δυτική Μακεδονία. [...] Το 1224 όταν μετά από μακρά πολιορκία οι στρατιώτες του εισήλθαν στη Θεσσαλονίκη. Αμέσως κατόπιν στέφθηκε αυτοκράτορας των Ρωμαίων από τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος.

D. Nicol, (1997), Η Ήπειρος ως ανεξάρτητη ηγεμονία (1204- 1246), στο Μ. Β. Σακελλαρίου (επιμ), *Ήπειρος: 4.000 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών ΑΕ, Αθήνα, σελ. 198- 200